

կարգութենէ աստի խառնաճայն աղաղակն հնչէր զգիշերն ողջոյն։ Եւ իբրեւ յանձն առին միաբանք տալ զոր պահանջէին, եհաս այլ իմն հրաման 'ի Բդեչխէն, և խնդրէին յուխտաւորացն Հայոց 410,000 դահեկան գլխահարկ, որ խափանեալ էր յառաջագոյն, և իբրեւ մատուցին ըզհրովարտակն նորին, զայն եւս ոչ ընկալան, և 'ի սադրելոյ այլազգեաց՝ յանձն առին վճարել և զայն, բայց զամենեսին փոխանակագրով 'ի Կոստանդինուպօլիս։ Իսկ եթէ ոչ հաճեսցի ընդ այն Բդեչխն, տարեալ ընկեսցեն 'ի դատարան զփականս վանաց և ինքեանք մեկնեսցին յերուսաղէմ։ ահա այս է ասն վիճակ մեր նամակագիրքն, (1827. 'ի 21 Մարտի. յ8 Ապրիլի)։

Տաղտկացեալ էին երեք Խորհրդականք Աթոռոյն յերեսաց բռնաւորաց և պարտատեարց և գրելոյ 'ի Կոստանդինուպօլիս, և խնդրելոյ այցելութիւն և օգնութիւն, և ոչ գտանելոյ։ առաւել տագնապէին յորժամ յետս դառնային փոխանակագիրք պարտուց։ Կամէին փակել խալաւ զդուռն վանաց եւ խոյս տալ անտի խմբովին, բայց զայն եւս ոչ կարէին, զի ընդդէմ դառնային նոցա այլազգիք և պարտատեարք։ Զայրանային 'ի վերայ փոխանորդ Զաքարիա վարդապետի՝ և մեղադրէին զնա, որպէս թէ ըզտառապանս իւրեանց ոչ յայտնէր գլխաւորաց ազգին։ զի թերեւս ոմանք 'ի նոցանէ 'ի գութ չարժեսցին 'ի վերայ Աթոռոյն և մի լիցի կործանումն չար։ այլ միայն ինքն ընթերցեալ զնամականիս նոցին՝ և ըստ ախորժակաց իւրոց գրէ զպատասխանիս, ուստի յայս նուագ եւս ասեն յետս դարձցին փոլիցայքն։ դադարեսցին գրութիւնք մեր առքեզ։ Գրեսցուք առ բռնակիրս, առ աղքատս և առ այլ աշխատաւորս ազգին մայրաքաղաքիդ, եւ այլ և այլ քաղաքս։ զի նոքա ծանուցեն քեզ զարժանն։ Յետ այնորիկ գրեցին դարձեալ զչարիս զօրաց զոր դործեցին 'ի վանս, սակս 6000 դահեկանի Դաֆարի Ս. Յարութեան, թէ որպէս յարձակեցան 'ի սենեակ Թարգմանին և չգտեալ զնա անդ՝ ելին 'ի Խորհրդարանն, խորտակել զդուռն, զքարել երկրորդ Թարգմանին այսր և անդր սակս դարմանի երկվարաց, տապարաւ հարկանել զերկաթեայ դուռնս եկեղեցւոյ, զի աւարի առցեն զայն, խոշտանգել զլուսարարն,